

V segmentu bílých vín patří Česko k evropské špičce

O spotřebitelském chování rozhoduje kvalita, cena, zkušenosti a jistá dávka patriotismu

BRNO - Vína z tuzemských vinic se vyznačují mimořádným ovocným aroma a nezaměnitelnou vůní. Shodují se na tom všichni námi oslovení odborníci v oboru vinařství a vinohradnictví. Tyto vlastnosti zaručují našim vínům špičkovou kvalitu.

Naše vinařské oblasti se nacházejí mezi 48,6 až 50,6 stupněm severní šířky. S výjimkou vinohradů okolo německé Míšeň jsme tak vůbec nejsevernějšími pěstiteli révy vinné. A právě podnebí je vymezen charakter našeho vína.

Na rozdíl od vín z jihu nepotřebuje uměle dodávat kyseliny. I v běžných ročníchích potom vyniká mimořádným obsahem aromatických látek, které mu dodávají ovocnou chuť a nenapodobitelnou vůni.

Důraz na kvalitu

Abyste však hrozny každoročně dozrály na optimální hodnotu, musí se regulovat jejich výnos. Naši vinaři tedy měli na vybranou. Mohli se buď zaměřit na kvantitu, čímž by utrpěla kvalita, nebo se naopak mohli začít orientovat právě na kvalitu. Dobrovolně se vydali touto cestou, přestože to pro ně znamená ozelet poměrně významnou část jejich produkce. „Naše víno se nám za to odměňuje skutečně mimořádnými vlastnostmi,“ říká k tomu předseda Svazu vinařů ing. Jiří Sedlo. „Byla by chyba, pokud bychom toho nevyužili. Věnujeme se jakostním vínům a vínům s přívlastkem a zásobování našeho trhu levným stolním vínem ponecháváme na jižních zemích Evropy,“ dodává Jiří Sedlo.

Nové technologie

Prakticky shodně hovoří o tuzemském víně ing. Miroslav Kovács

z Novosedel na Břeclavsku. „Naše víno je osobité. Proto se nemusíme obávat zahraniční konkurence,“ konstatuje Miroslav Kovács. Také on připomíná, že tuzemská vína vděčí za svůj svěží charakter neobvykle vysokému obsahu přírodních kyselin. Vy-zdvihuje přitom nezastupitelnou roli podnebí, současně ovšem zdůrazňuje významný pokrok v oblasti technologie výroby.

Česká republika se pomalu, ale jistě stává zemí uznávanou především milovníky a znalci bílých vín. Inženýr Stanislav Novák z Bořetic se je nebojí označit přívlastkem špičková. „Pokud vedle sebe postavíte naše a například italské víno srovnatelné kvality, pak za naše zaplatíte okolo 150 korun, zatímco italské vás bude stát 500 až 600 korun,“ tvrdí sebevědomě bořetický vinař.

Budme patrioty

Ředitel Národního vinařského centra Marek Špalek říká, že vína srovnatelné kvality pocházející z takzvané ekonomicky vyspělých zemí budou vždy dražší, než ta naše. Chutí nám podle jeho názoru budou bližší vína z přílehlých oblastí. Z toho důvodu vylučuje, že by tuzemští spotřebitelé měli ve větší míře začít konzumovat vína dovezená například z Austrálie, ale také třeba z Itálie, kde jsou vína výrazně sladší. Pomyšlný jazyček na vahách se podle jeho slov přiklání na stranu tuzemských vín ještě z dalšího důvodu: „Méně slunce znamená méně alkoholu. A našinec je zvyklý pít vína lehčí, ze kterých se tak rychle neunaví,“ dává k dobru letitou zkušenost ředitel Národního vinařského centra Marek Špalek. Argument, který podle Špalaka také jasně hovoří pro vína domácí

provenience, se nazývá patriotismus. „Ještě v něčem jsou naše vína naprosto nenapodobitelná. Jsou totiž naše,“ říká a pokládá si řetnickou otázku: „Kdo by se dobrovolně vzdával možnosti pít to, co pili jeho prapředci?“

Sebevědomí našich vinařů posiluje také fakt, že se u nás jako v jedné z mála zemí světa vyrábí ledové víno. Pyšní prý můžeme být i na typicky tuzemské odrůdy. Jen v první polovině minulého století jich na Moravě vyšlechtili více než desítku.

Lexikon o moravském víně je na světě

NOVÝ BYDŽOV - Šest desítek milovníků vína se v závěru minulého týdne sjelo do obce Hluk u Uherského Hradiště, aby pokřtili druhý díl Lexikonu moravského vinařství. Více než 200 stran věnoval autor Petr Doležal z Nového Bydžova vinařům ze Slovácka.

„Původně měl mít Lexikon pouze dva díly, jeden o českých a druhý o moravských vinařích. Získali jsme ale takové množství unikátních materiálů, že jsem nakonec Moravě věnoval knihy dvě,“ řekl 38letý spisovatel, kterého na cestách doprovázela manželka Iva.

„Byl to úžasný zážitek. Nikde nás nevyhodili, naopak. Samozřejmě jsme se nevyhnuli kostování,“ zavzpomínala žena. Petr Doležal se k vínu dostal prostřednictvím vlastní restaurace v Bydžově, která však již neexistuje.

Sauvignony jsou špičkové

LEDNICE - Jedno první, dvě druhá a tři třetí místa. Taková je bilance českých vinařů ve III. ročníku soutěže s názvem Sauvignonforum 2004, která včera skončila vyhlášením vítězů. Sami organizátoři pro ni používají označení „konkurz vín“. Vzorky do něj mohou přihlásit pouze producenti, jejichž vína obsahují alespoň 50 procent populárních odrůd Sauvignon Blanc a Cabernet Sauvignon.

V rámci Sauvignonfóra se soutěží celkem ve čtyřech kategoriích: sauvignon blanc suché, sauvignon blanc se zbytkovým cukrem, cabernet sauvignon suché a cabernet sauvignon se zbytkovým cukrem. „Naším cílem bylo zvýdvihnout význam jedné z nejušlechtilejších odrůd révy vinné,“ říká na adresu původní myšlenky úspěšné mezinárodní soutěže její organizátor Miloš Michlovský. „Hrozny pro výrobu vína odrůd

sauvignon blanc a cabernet sauvignon se u nás pěstují na vápenitých půdách Pálavských vrchů. Naše vína jsme chtěli porovnat s víny těchto odrůd z různých oblastí světa,“ dodává Miloš Michlovský. Připomíná, že vína, která na Sauvignonfóru usilují o získání zlatých medailí za 100 až 92 bodů, zlatých medailí za 91,9 až 88 bodů a stříbrných medailí za 87,9 až 85 bodů pocházejí ze zemí se zcela odlišnými klimatickými a půdními podmínkami a jsou vyrobená různými technologiemi.

Prvního „konkurzu vín“ odrůd cabernet sauvignon a sauvignon blanc se v roce 1998 představilo okolo 130 vzorků, letos už pořadatelé vybírali nejlepší sauvignony z téměř 170 vzorků, které do soutěže zaslali vinaři ze 17 zemí světa, nacházejících se na území 5 kontinentů.

Kam za vínem

Čechy/Morava - Chtěli byste se o víno dozvědět co nejvíce? Pokud ano, pak by vás mohl zajímat přehled vinařských akcí, které se uskuteční ještě do konce letošního roku.

Na opačném konci republiky, v Pavlově u Mikulova, pořádají 27. listopadu tamní vinaři Den otevřených sklepů spojený s výstavou historického vinohradnického nářadí. Se za-

koupenou skleničkou můžete volně degustovat v některém z deseti oficiálně otevřených sklepů.

• Celý prosinec se bude v pražském paláci Kolowrat prezentovat Národní vinařské centrum. Pozvání je v tomto případě určeno především zástupcům odborné vinařské veřejnosti.

Nejlepší je víno s přáteli, říká doktor Jan Cimický

■ Jaký je Váš vztah k vínu?

Konečně otázka, na kterou může člověk bez obav odpovědět pozitivně! Ano, myslím, že můj vztah k vínu je skutečně kladný. Vzpomínám si, že stejnou otázku mi kdysi položil básník Jaroslav Seifert, když jsem ho navštívil v jeho domku blízko Ladonky.

Nalili jsme si víno, Seifert se na chvilku zarazil, podíval se na mne zkoumavě a položil právě tuhle otázku. A já mu odpověděl stejně jako dnes, Seifert se usmál a pravil: „To jsem rád, to si budeme rozumět!“ Ostatně, kdo by si nerozuměl s takovým básníkem!

■ Při jakých příležitostech nejraději víno pijete?

Víno piji rád a nemohu říci, že bych měl raději červené nebo bílé, to prostě záleží na situaci a také, jaký je výběr.

Samozřejmě, že mám rád suché víno. Projel jsem kus světa a ochutnal různá vína. Vím třeba, že v daleké Austrálii pěstuje a prodává víno můj vzdálený příbuzný Charles Cimický. Ochutnal jsem víno, jaké pili básníci Li-Po a Tu-Fu před více než tisícem let v Číně a psali u toho nádherné verše. Prošel jsem vinice ve Francii a oblíbil si víno od Rhony a od Bordeaux, ale nejraději ochutnávám víno počátkem července, když s přáteli, spisovateli a básníky zajedeme do Blatničky za Zdeňkem Krábkem. Víno si dávám rád po celý rok, většinou až večer, když je klid a pohoda, nedovedu si představit, že u vína by člověk neměl radost harmonie! Není třeba vyhledávat nějaké „zvláštní příležitosti“, samotné ochutnání vína je už ta nejvhodnější a slavnostní příležitost!

Víno začíná ve světě vítězit nad pivem

V západní Evropě, ale i ve Spojených státech rok od roku přibývá lidí, kteří dají přednost lahvi vína před püllitrem piva. Jenom ve Velké Británii, kde bylo pivo po staletí tradičním nápojem, poklesla spotřeba piva za poslední čtvrtstoletí o 20 procent. Vína ovšem Britové dnes vypijí o 260 procent více.

Jde skutečně o stále výraznější trend. I v zemích, jako je Německo nebo Švédsko, kde je pivo součástí národní kultury, pivovary zaznamenávají pokles tržeb.

Životní styl se mění

Pokud se vrátíme zpět do roku 1980, pak britský konzument vypil devět litrů vína ročně. Nyní je to 24 litrů. Z krátkodobého hlediska utrhla spotřeba piva podle odborníků velkou

ránu například kvůli zákazu kouření v restauračních zařízeních v Irsku a Norsku, kde se pivo tradičně konzumovalo v barech. Ale v Británii zákaz kouření zatím neplatí, a přesto se počet zákazníků v barech, kde se tradičně pilo hlavně pivo, snižuje. Lidé totiž stále častěji zajdou do restaurace a k jídlu si dají sklenku vína.

Roli hrají diety

Rostoucí preferenci vína a pokles spotřeby piva v USA však vysvětlují odborníci na rozdíl od Evropy především obrovským nástupem uhlovodanových diet. Pivo začalo být velmi rychle negativně vnímáno jako velký zdroj uhlovodanů, zatímco víno je označováno jako zdraví prospěšné a co se týče váhy, je neškodné.

„Moje srdce zůstalo na Moravě,“ řekl Olivier Poussier, nejlepší sommelier světa

(La Revue du Vin de France n°485 – říjen 2004) – Podnebí na Moravě je teplejší než v Čechách a příznivější vyvážené zrality hroznů. Vína mají svěží charakter, který někdy připomíná charakter rakouských vín. Potěšení pro chuťové buňky. A z tohoto titulu vám vřele doporučuji vína z Mikulova, oblasti na západ od Znojma. Jmenovitě pak Ryzlink Rýnský 2001 od vinařství Tanzberg. Krásný výraz a čistota odrůdy se pojí s mineralitou. Víno je spíše „ostré“ než „masné“. Při jeho degustaci jsem se nemohl zbavit

vzpomínky na bílá vína z Rheingau z Německa.

Opět v oblasti Znojma jsem měl pocit, že jsem se přenesl do oblasti Chablis. Příčina? Cuvée Velké Dobré Bílé Premium 2002 z vinařství Dobrá Vinice. Fermentace na dřevě, 45% Chardonnay, 30% Rulandské bílé, 20% Rulandské šedé a 5% Sauvignon, neočekávaný zážitek, působivé víno připomínající Chablis Premier Cru od Raveneau. Tóny medu a akátu dominují a doplňují je nuance minerálů, střílného prachu. Víne je potvrzeno elegantním su-

dem. V ústech je plné, příměst mu dodává krásná kyselina, typická pro kontinentální klima.

Stále ještě v oblasti Znojma se mi líbilo sladké červené – assamblage Modrého Portugalu a Frankovky – Šaler 2002 od vinařství rodiny Špal-kovy. Kulaté, bohaté, koncentrované a líbivé, ideální víno k syřům s modrou plisní a dezertům na bázi červeného ovoce.

Na jižní Moravě jsem objevil zajímavé vinařství Springer. Jejich vína jsou postavena na filosofii domácích vinařů dovést svá vína na meziná-

rodní úroveň. Za zmínku stojí hlavně řada Réserve a jmenovitě pak cuvée Frankovka 2002. Její koncentrace je na úrovni největších rakouských Blaufrankisch. V barvě je temně rubínová, ve vůni vystupují sušené švestky a griotky, vše je potvrzeno elegantním a působivým dřevem. Víno je plné, statné s pěkně zakulacenými tříslovinami. Jaký styl! Je to víno, které nepřestává překvapovat, věřte mi.

Olivier Poussier

Podpora moravského a českého vinařství je úkolem Vinařského fondu ČR, říká jeho ředitel Jaroslav Machovec

BRNO - Co je vám platné, že dokážete vyrobit fantastické víno, když se o tom nikdo nedozví? Obchod bez reklamy a propagace si už dnes dokáže představit skutečně jen málokdo. Pomocnou ruku pro vinaře představuje už druhým rokem Vinařský fond České republiky (VF).

■ Kdy, jak a proč vznikl Vinařský fond České republiky?

Vinařský fond byl zřízen zákonem v březnu roku 2002. Z valné části měl sloužit k výsadbě a obnově vinic. Vínařský fond byl zřízen zákonem v březnu roku 2002. Z valné části měl sloužit k výsadbě a obnově vinic. Vínařský fond byl zřízen zákonem v březnu roku 2002. Z valné části měl sloužit k výsadbě a obnově vinic.

ka. Za dobu existence Vinařského fondu proběhly už tři termíny pro podávání žádostí. Vybrané projekty jsme podpořili více než 20 milióny korun. Před vstupem České republiky do Evropské unie jsme také podpořili výsadbu 2500 hektarů nových vinic.

Dalším důležitým důvodem ke vzniku Vinařského fondu byla snaha o vybudování vinařského marketingu, jehož prostřednictvím propagujeme naše vína v zahraničí.

■ Co je hlavním úkolem VF, jaké má poslání? Daří se vám tyto úkoly plnit?

Naším hlavním posláním je podporovat marketing vín, a to zejména

tuzemských vín původem z České republiky. Funkce Vinařského fondu je stanovena zákonem, který je v platnosti teprve od května letošního roku. V současné době čekáme na prováděcí právní předpis, který by měl přesně nastavit kritéria poskytování podpor. Především jsme vypracovali dlouhodobý plán, který počítá s využitím všech forem propagace. Za velmi důležitou považujeme především mediální oblast. Práti bychom si, aby se spotřebitelé začali zajímat o naše vína, pochopili jejich prospěšnost, poznali jejich historii a seznámili se s jejich postavením v tuzemské gastronomii. Víno totiž není jen nápoj. Je to kulturní nápoj

a dobrý společník. Práci v oblasti propagace nám usnadňuje fakt, že se stabilně zvyšuje kvalita našich vín. Těžit se dá z jeho bohaté historie, souvisejícího folkloru a skutečnosti, že vinohradnictví v dobrém slova smyslu výrazně poznamenalo tvář regionu jižní Moravy.

■ Jsou výsledky činnosti VF měřitelné? Existuje ukazatel, na kterém lze dokladovat prospěšnost VF pro tuzemské vinařství?

Doposud nebylo příliš co měřit, ale doufám, že měřitelné budou. Ukazatelem musí být zvýšený zájem o naše vína a v konečném důsledku i jejich vyšší prodej.

■ Jaká je podle vás největší bo-

lest tuzemského vinařství a vinohradnictví?

Jako každý obor, také vinohradnictví a vinařství mají pochopitelně své bolistiky. Osobně se domnívám, že by nám v mnoha případech výrazně pomohl společný postup. To je něco, co tady v této chvíli zatím bohužel nefunguje. Jsem však přesvědčen, že se tato situace do budoucna změní.

■ Mohou se tuzemští vinaři prosadit v zahraničí? Kdo by v takovém případě zaplnil vzniklou díru na domácím trhu?

Naše vína, a to zejména bílá, jsou velmi kvalitní. I když určitě nezboříme zahraniční obchod, jistě se s nimi v zahraničí můžeme uplatnit. Jinak

jsme výrazně importní zemí. Více než 60 % vína se k nám dováží. Naším přáním je, aby se u nás výrobci začali zejména na kvalitu. Patříme mezi severnější vinařské země, a proto u nás vznikají svěží aromatická vína. Určitě se nebudeme zaměřovat na kvantitu.

■ Jaké jsou vaše nejbližší profesní plány?

Společně s ostatními kolegy a vinaři chceme vytvořit a nastavit takové podmínky, aby se nám podařilo naplnit neskromné cíle, které jsme si stanovili. To je zviditelnit v souvislosti naše vinařství, napomoci jeho dalšímu rozvoji a zvýšit jeho prestiž. Nejenom doma, ale i v zahraničí.